

ИНФОРМАЦИЯ

относно същността на информационната среща и процедурата по медиация

Медиацията е доброволна и поверителна процедура за извънсъдебно разрешаване на спорове, при която трето лице - медиатор, подпомага спорещите страни да постигнат споразумение /чл. 2 ЗМ/. Процедурата се осъществява при спазване на предвидените в Закона за медиацията принципи. Страните имат равни възможности за участие в процедурата по медиация. Те участват в процедурата по своя воля и могат по всяко време да се оттеглят /чл. 5 ЗМ/. Медиаторът не проявява пристрастие и не налага решение по спора. В процедурата по медиация всички въпроси се уреждат по взаимно съгласие на страните /чл. 6 ЗМ/. Разискванията по спора, осъществени в рамките на процедурата по медиация, са поверителни. Участниците в процедурата по медиация са длъжни да пазят в тайна всички обстоятелства, факти и документи, които са им станали известни в хода на процедурата, включително по време на информационната среща за процедура по медиация. Медиаторът не може да бъде разпитван като свидетел за обстоятелства, които са му доверени от участниците и имат значение за решаването на спора - предмет на медиацията, освен с изричното съгласие на участника, който му ги е доверил. /чл. 7 ЗМ/.

ИНФОРМАЦИОННА СРЕЩА за процедура по медиация

В случаите и при условията, предвидени в закон, съдът задължава страните по висящо съдебно дело да участват в *информационна среща за процедурата по медиация*, която се провежда в съдебен център по медиация към съответния съд /чл. 19 ЗМ/. В рамките на информационната среща медиаторът информират страните за същността и принципите на медиацията, за реда, по който тя се провежда, за ролята на медиатора и за последиците от нея.

Когато страните са задължени от съда да участват в информационна среща с медиатор, те участват в информационната среща лично, недееспособните – чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те може да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Когато страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника

участват повече от две лица, те може да упълномощят изрично едно от тях или трето лице да ги представлява. Страните могат да участват в информационна среща и заедно с адвокат /чл. 22, ал. 2 ЗМ/. Информационната среща се отлага при наличие на уважителни причини, за които страната уведомява координатора на съдебния център. Страната може да поиска отлагане на срещата само веднъж. /чл. 22, ал. 3 ЗМ/.

Разноските за информационна среща за процедура по медиация и за медиация с обща продължителност до три часа се заплащат от бюджета на съда. /чл. 23 ЗМ, чл. 78а, ал. 1 ГПК/. След изтичането на трите часа от общата продължителност на информационната среща и на процедурата по медиация, които се заплащат от бюджета на съда, разноските за продължаване на медиацията се заплащат от страните съгласно чл. 63 от ГПК.

Страна, която не се яви без уважителна причина или откаже да участва в информационна среща за процедура по медиация, когато е била задължена от съда, заплаща разноските за провеждане на един час информационна среща съобразно Наредба № 12/2025 год. на ВСС. Според Приложение № 2 към чл. 60, ал. 2 от Наредба № 12/2025 год. възнаграждението на медиатор за участие в информационна среща е 60 лв. на час. Когато информационната среща не е проведена поради неявяване и на двете страни, разноските за срещата се заплащат от тях поравно. Съответните суми се присъждат в полза на съда съгласно чл. 81 от ГПК /чл. 78а, ал. 2 ГПК/.

При насрочена информационна среща за медиация производството по делото не се спира и съдопроизводствените действия продължават /чл. 140б, ал. 1 ГПК/.

Страните имат задължение да участват в информационна среща за медиация само веднъж в производството /чл. 140б, ал. 2 ГПК/.

Информационната среща за медиация се провежда в определения от съда срок. По общо съгласие страните могат да участват в информационна среща и в процедура по медиация и след този срок едновременно с разглеждане на делото или като поискат производството да бъде спряно по реда на чл. 229, ал. 1, т. 1 от ГПК /Чл. 140б, ал. 4 ГПК/.

Страните могат да постигнат съгласие с медиатора за провеждане на информационна среща за процедура по медиация на дата, час и място, различно от определените от координатора на съдебния център. В този случай те трябва незабавно да уведомят координатора на съдебния център за това, като посочат и телефон, а по възможност и електронен адрес за връзка с тях /чл. 44 от Наредба № 12/2025 год./. Всички уведомления от страните до координатора на съдебния център могат да бъдат изпращани и по електронна поща или чрез друг електронен способ чл. 58, ал. 1 от Наредба № 12/2025 год./.

При съгласие на страните, информационната среща за процедурата по медиация може да се проведе и чрез *видеоконферентна връзка*, която позволява едновременното предаване и приемане на образ и звук и да се възприема от всички участници, намиращи се на различни места. /чл. 40,

ал. 5 от Наредба № 12/28.07.2025 год., приета от ВСС./. За постигнатото съгласие следва да бъде уведомен координаторът на съдебния център най-малко една седмица преди определената дата на провеждане на информационната среща /чл. 44, ал. 3 от Наредба № 12/2025 год. на ВСС/.

Информационната среща се отлага при наличие на уважителни причини, за които страната уведомява координатора на съдебния център. Страната може да поиска отлагане на срещата само веднъж. /чл. 45 от Наредба № 12/2025 год./.

При започване на процедурата по медиация медиаторът разяснява на страните правилата относно заплащането /чл. 54 от Наредба № 12/2025 год. на ВСС/.

ПРОЦЕДУРА ПО МЕДИАЦИЯ

След проведена информационна среща и при писмено съгласие на страните в съдебния център се провежда *процедура по медиация* /чл. 49 от Наредба № 12/2025 год./. След информационната среща страните могат по своя преценка да проведат медиация и извън съдебния център. Желанието си да участват в процедура по медиация страните следва да дадат в писмена форма. В писменото си съгласие за провеждане на процедура по медиация страните трябва да посочат телефон, а по възможност и електронен адрес за връзка с тях; те могат да посочат по общо съгласие един или повече медиатори, които да проведат процедурата. Медиаторите трябва да са вписани в списъка на медиаторите към окръжния съд, към който е съдебният център, където се провежда медиацията.

В хода на процедурата по медиация страните могат да постигнат *споразумение*, чието съдържание се определя от тях. Споразумението, постигнато в процедура по съдебна медиация, се сключва в писмена форма и следва да съдържа мястото и датата, на която е било постигнато, имената на страните и техните адреси, за какво се съгласяват те, името на медиатора, датата, и подписите на страните. Споразумението обвързва само страните по спора и не може да се противопостави на лица, които не са участвали в процедурата.

Когато в процедура по медиация е постигнато споразумение, което е представено на съда, то се разглежда по реда на чл. 234 или чл. 321, ал. 5 от ГПК /чл. 140б, ал. 5 ГПК/.

Споразумението, постигнато в процедурата по съдебна медиация, има силата на съдебна спогодба и подлежи на одобрение от съда, пред който е висящо делото. Съдът одобрява споразумението след потвърждаването му от страните, ако не противоречи на закона и добрите нрави. Съдът изслушва мнението на прокурора, ако той участва като страна по делото. /чл. 18 ЗМ/.

Когато съдът одобри сключено споразумение в процедура по медиация, на ищеца се връща 70 на сто от внесената държавна такса, а когато споразумението е постигнато в процедура по медиация, проведена в съдебен център след задължителна информационна среща по чл. 140а ГПК – 85 на сто от внесената държавна такса /чл. 78, ал. 9 ГПК/.

При наличие на предпоставките по чл. 149, ал. 2 ГПК съдът пристъпва към постановяване на решение по делото, независимо че не е проведена информационна среща - когато съдът не е указал на страните да участват в срещата или някоя от страните не е участвала в нея. Съдът отлага делото за провеждане на информационна среща или на процедура по медиация само по искане на всички страни. /чл. 140б, ал. 4 ГПК/.

При Окръжен съд - Смолян се води списък на медиаторите към съдебния център по медиация. Той е в електронна форма и е достъпен на интернет страницата на съда <https://smolyan-os.justice.bg/> – Информация за съда – Полезна информация – Съдебен център по медиация. На интернет страницата на ОС – Смолян са достъпни начините за контакт със съдебния център по медиация.